

RAADSINFORMATIEBRIEF met beantwoording artikel 42 vragen

Van

college van burgemeester en wethouders

Vergadering van

18 oktober 2022

Kenmerk

Z/22/051657 / D/22/074542

Portefeuillehouder

Jelmer Vierstra

Portefeuille

Algemeen bestuurlijke zaken

Opsteller

Driel, Martijn van

Onderwerp

Beantwoording Schriftelijke vragen art. 42 RvO van Woerden&Democratie inzake De verwerking van de middelen uit het gemeentefonds voor het jaar 2026 en de programmabegroting 2023 – 2026

Beantwoording van de vragen

1. Is het college het ermee eens dat er onduidelijkheid bestaat over de door het Rijk aan gemeenten beschikbaar gestelde financiële middelen?

Ja.

2. Is het college het ermee eens dat de door het Rijk gecreëerde financiële onzekerheid het voor college, financiële afdeling en gemeenteraad moeilijker dan normaal maakt om een programmabegroting 2023 – 2026 te bespreken?

Ja. Wel merken wij op dat dit voor de jaarschijf 2023 geen invloed heeft. Formeel stelt u als raad alleen de Begroting 2023 vast en neemt u kennis van het Meerjarenperspectief 2024-2026. Het financiële beeld wordt naar onze mening inderdaad vertroebeld doordat weinig duidelijk is over het jaar 2026.

3. Gaat het college in de programmabegroting 2023 – 2026 'faken' met jeugdgeden en indien dat het geval is, hoe gaat het college dit duidelijk maken aan de gemeenteraad?

Dit college gaat net als afgelopen jaren stelposten opnemen voor bedragen die nog onzeker zijn. Deze bedragen verzinnen wij niet zelf, maar hiervoor krijgen wij suggesties vanuit onze toezichthouder, de Provincie. Hierbij moet opgemerkt worden dat bij de Begroting 2022 voor de jaarschijven 2023 en verder uitgegaan mocht worden van een stelpost van 75%. Bij de begroting 2023 staat de Provincie toe dat 100% van de verwachte jeugdgeden opgenomen worden in de begroting.

In de financiële beschouwingen van de begroting wordt dit toegelicht.

4. Is het college bereid om de gemeenteraad te faciliteren door bij de programmabegroting 2023 – 2026, binnen een bepaalde financiële bandbreedte, met verschillende scenario's (minimum-, middel- en maximumscenario) te komen waarmee de gemeenteraad meer zicht krijgt en invloed heeft op welke financiële gevolgen de besluiten die nu worden genomen in de toekomst kunnen hebben? Dit gerelateerd aan de onzekerheid over de jeugdgeden en de rijksmiddelen uit het gemeentefonds. Waarom wel/niet?

In de begroting zelf werken wij niet met scenario's. Wel hebben wij in de begroting enige behoedzaamheid ingebouwd met het oog op de onzekerheid in de komende jaren, ook met betrekking tot de rijksmiddelen uit het gemeentefonds. Daarnaast hebben wij in de risicoparagraaf het risico op een lager bijdrage uit het gemeentefonds opgenomen. In de financiële beschouwing hebben wij de schuldquote-prognose voor de periode 2032 opgenomen, hierbij is tevens een reeks opgenomen met het scenario waarbij de rijksmiddelen in de jaren 2026 en verder op het niveau van 2025 blijven.

Bijlagen

Schriftelijke vragen - De verwerking van de middelen uit het gemeentefonds voor het jaar 2026 en de programmabegroting 2023 – 2026

Uit de op Prinsjesdag gepresenteerde Rijksbegroting 2023 bleek dat er voor gemeenten grote financiële onzekerheid bestaat vanaf 2026. Gemeenten krijgen vanaf dat jaar jaarlijks, gezamenlijk 4 miljard euro minder dan in het jaar 2023. Gemeenten tasten dan ook in het duister over hoe ze na 2025 aan geld komen om hun taken goed uit te kunnen voeren. In gemeenteland wordt het jaar 2026 dan ook beschreven als het ravijnjaar. Toch zal een doorkijk naar het ravijnjaar 2026 deel uit maken van de programmabegroting 2023-2026 die op 17 november as. door de gemeenteraad van Woerden zal worden besproken.

In de Rijksbegroting die op Prinsjesdag is gepresenteerd valt ook weinig te lezen over de jeugdzorggelden. Gemeenten klagen steen en been over financiële tekorten binnen dit beleidsterrein. Er worden incidentele gelden voor gemeenten beschikbaar gesteld voor 2023, maar voor 2024, 2025 en 2026 blijft ongewis hoeveel geld gemeenten krijgen voor het uitvoeren van deze belangrijke taak. Tussen het Rijk en de Koepels van gemeenten, provincies en VNG is afgesproken dat gemeenten in hun programmabegroting 2023 – 2026 mogen rekenen alsof ze de volledige jeugdbudgetten uit eerdere jaren tot hun beschikking hebben. Dit terwijl hier in de Rijksbegroting 2023 geen rekening mee wordt gehouden. Ook hier tasten gemeenten dus in het duister. Gemeenten mogen in de doorrekening van de programmabegroting 2023 – 2026 dan ook ‘faken’ dat zij voldoende geld van het Rijk krijgen.

De gemeenteraad heeft een kaderstellende en controlerende taak. Wanneer niet zeker is of Rijksmiddelen beschikbaar komen en wanneer financiële afdelingen van gemeenten gelegitimeerd mogen ‘faken’ in hun begrotingen, wordt het lastig om die taken goed en verantwoordelijk uit te voeren. Gemeente Woerden heeft grote financiële schulden waardoor het voor de gemeenteraad belangrijk is om een goede toekomstprognose te kunnen maken over de ontwikkeling van die schulden. Wanneer niet bekend is over hoeveel geld de gemeente in de toekomst beschikt, wordt besturen moeilijk.

Vragen aan het college:

1. Is het college het ermee eens dat er onduidelijkheid bestaat over de door het Rijk aan gemeenten beschikbaar gestelde financiële middelen?
2. Is het college het ermee eens dat de door het Rijk gecreëerde financiële onzekerheid het voor college, financiële afdeling en gemeenteraad moeilijker dan normaal maakt om een programmabegroting 2023 – 2026 te bespreken?
3. Gaat het college in de programmabegroting 2023 – 2026 ‘faken’ met jeugdgelde en indien dat het geval is, hoe gaat het college dit duidelijk maken aan de gemeenteraad?
4. Is het college bereid om de gemeenteraad te faciliteren door bij de programmabegroting 2023 – 2026, binnen een bepaalde financiële bandbreedte, met verschillende scenario’s (minimum-, middel- en maximumscenario) te komen waarmee de gemeenteraad meer zicht krijgt en invloed heeft op welke financiële gevolgen de besluiten die nu worden genomen in de toekomst kunnen hebben? Dit gerelateerd aan de onzekerheid over de jeugdgelde en de rijksmiddelen uit het gemeentefonds. Waarom wel/niet?

Reem Bakker, Woerden&Democratie